Ročník XII. — Číslo 25. Kvasilov dne 26 června 1937. Opłata pocztowa uiszcz. gotówką. 35 gr.

Hlas Volyně

Rukopisy se nevracejí.

ADRES REDAKCJI: KWASIŁÓW - CZESKI

Diogenes, otázán, kdy se muži mají ženit, odpověděl: Mladí mají na to čas; staří — nikdy.

Týdeník věnovaný českým zájmům v Polsku.

Josef Kosek.

Pouto krve, jednota jazyku a národní cítění nás spojuje už v nejútlejším věku.

Připomínáme si dobu slavného vítězství našich hrdinů u Zborova. 2. července to bude 20 let, kdy s praporem slávy — znakem síly, svornosti a družné práce, věštili národu svobodu. Vyrůstá květ volnosti. O této době budeme neustále vyprávěti nové generaci, která bude s utajeným dechem poslouchati děje o bojích hrdinů a rytířů s bezprávím a nespravedlností.

Jsme pyšni na tu skutečnost, že v našich místech se připravovali k aktivnímu zásahu, že v našich krajích zazněla slavně česká píseň která vyjadřovala touhu národa. Byla to píseň mládí a jara národa, sladká a vřelá, krásná a něžná, že blíží se naděje lepšího zítřku. Červánky svobody národa československého vzkřísily unavenou naši větev k čilé a úspěšné národní práci. Vědomí národní příslušnosti se pr[illegible]ilo, rozezvučelo se mohutným akordem pro zájmy a potřeby svého národa.

Při národním snažení jest pamatováno vždy na vlastní školu. Mnozí krajané vděčí škole za dar, vzpomínku a tu nejkrásnější útěchu. Všichni s plnou odpovědností hledíme na naši větev, dlouho zelenou, svěží a zdravou. Neuvadne, nesežloutne a nezahyne, dokud dovedeme pěstovat jednotu ducha a zájem pro potřeby příští generace. Naše hnutí musí míti pro celou menšinu pěkné a užitečné vlastnosti, aby se programově stavělo na jednotě.

Ve svaté památce našich hrdinů toto hnutí musíme přivésti do všech našich osad. Doba volá po vzájemném sbratření, společné vůli k práci. My všichni bez výsady udržujeme vláhu národní větvi, šlechtíme svoje srdce vědomím, že věrně plníme tradici svých předků. Chceme nésti čisté srdce našich otců, kteří jazyk náš jako svatý odkaz chránili pro příští generace, kteří stáli jako buditelé a bojovníci za svobodu ducha. Jsme dědici těch, kteří pro národ tolik znamenali. Jsme dnes my v prvním šiku a za cíl odpovídáme. Jsme vzory nové generaci, kterou učme úkolům! Předejme jim jen velké činy a úspěšně započatou práci. Máme-li na mysli svou budoucnost, musíme se tím více věnovat výchově mládeže už od nejútlejšího věku. Národním vzděláním a duchovním pokrokem musíme osvítiti mládež ve svých školách, abychom vyvíjeli naši mládež v zájmu o kulturní úrovni větve. Omlazující mízou je vždycky mládež, ta posiluje haluze, aby vypučely ve zdravý a slavný kmen. V našich matičních školách můžeme mnoho zdatných a nadšených jinochů a dívek vychovati. Vykonávají veliký kus práce na našich osadách a jsou to spoluprac[ovníci] ideových, snah menšiny. Za krátký čas uvidíme údiv pokroku osad, odkud synkové navštěvovali školu. Národní duch naší mládeže jest nutný. Zpevňujeme národní sebevědomí a stoupá duševní její vyspělost.

Mladá generace zaručuje existenci národu. Národním nadšením musí se probuditi k jednotné idei — k prospěchu větve. Národ začíná v dětech, v nich je věčný a také v děti vkládáme důvěru.

Šťastná bude mládež, která nalezne svoje místo, když přivtěli se k duši našeho lidu a bude směle pokračovat, rozhojňovat všechno drahé a půjde radostně dál svou cestou, věrna svému vlastnímu.

Tím zmužileji si povede, když projde duchem vlastní matiční školy, když v ní naplní se láskou k národu a všemi občanskými povinnostmi. Ta mládež bude zárukou šťastné budoucnosti, neboť prožívá historii slávy i ponížení a klade národu celé srdce. Je to srdce potomků, kteří jazyk mateřský chránili pro nás jako poklad největší, jako bojovníci svobody ducha se zapsali nejkrásněji v historii národa.

Jejich nástupci projdou duchem matiční školy a vycítí všechnu krásu národního života, povede nás už od nejútlejšího mládí idea k jednotě, svornosti a dokonalosti. Každé dítě bude ochotně zapsáno a vychováno v odkazu předků pro přítomnost a budoucnost.

Závody ve zbrojení.

Přes všechno tvrzení státníků — optimistů, že u nás v Evropě v dohledné době k válce nedojde, její stín visí ve vzduchu jako příšera. Už to „zabezpečování míru“ při pomoci silného zbrojení je jaksi podezřelé.

Že budoucí válka — dojde-li k ní — bude strašná, o tom je dnes každý přesvědčen. Hlavní důraz se bude asi klásti na válku ve vzduchu a právě k tomuto systému se věnují nejvíce příprav. Stačí uvésti počet letounů větších evropských mocností, aby si představili k čemu se směřuje. Podle šetření americké Národní Aeronautické společnosti vlastní Sovětské Rusko 7.500 aeroplánů, Německo 5.500, Italie 5.000, Francie 4.000 a Anglie 3.500. Jsou to cifry oficielně hlášené těmito státy a tudíž možno připouštět, že tyto cifry jsou ve skutečnosti o mnoho větší. K tomu má prý být během roku 1937 zhotoveno v Evropě dalších 20 000 aeroplánů nových. V samotném Německu při leteckém průmyslu je zaměstnáno 60.000 lidí.

Ruku v ruce s letectvím jde ozbrojování na moři těmi státy, které při eventuelním konfliktu byly by nuceny bojovati na mořích. A tak jako v letectví, tak i v námořnictví jde v předu zase Rusko. Byl tam ustanoven nedávno zvláštní komisariát pro ozbrojení a jemu v čelo postaven M. Buchimovič. Tomuto nověpovstalému komisariátu bude podřazena dřívější hlavní správa válečného průmyslu a hlavní správa pro stavbu letadel a lodí. Současně podlehl změně dosavádní program stavby lodí: odchyluje se od lehkých plavidel a hlavní důraz se klade na stavbu řádových lodí a křižníků.

Sovětské loděnice, které až do r. 1933 vyráběly výhradně lodě obchodní, jsou od zmíněného roku přetvářeny na stavbu lodí válečných. Přizpůsobení sovětských loděnic k výrobě lodi válečných vyžádalo si náklad přes půl miliardy rublů. Nyní se tam vyrábí velké množství velkých moderního typů ponorek, které lze použiti nejen pro pobřežní ochranu, nýbrž také pro útočnou válku.

Je zajímavo, zda Rusko se chystá na „obranu míru“ a nebo samo tento jakž takž udržovaný mír rozčeří?

J. F—k.

Osvětová hlídka.

Paměť na objednávku.

Může si obyčejný člověk získat nadprůměrnou paměť? Na tuto otázku podávají psychologové z university ve státě Ohio překvapující odpověď. Z průměrných studentů ze střední školy udělali kouzelníky paměti, překvapující nás právě tak jako zázrační počtáři v cirkusech.

Podmětem k jedinečnému pokusu psychologů byla návštěva Dr. Salo Finkelsteina, polského matematika, který vstoupil do služeb jedné americké rozhlasové společnosti, aby sečítal výsledky presidentských voleb roku 1932, protože byl rychlejší než počítací stroj. Jeho pobyt ve státě Ohio se prodloužil na jeden a půl roku a této příležitosti využili badatelé k tomu, aby s ním provedli řadu zajímavých pokusů. Jedním z jejich cílů bylo objeviti tajemství jeho zázračné paměti pro čísla. Jiným bylo zjistiti, zdali by ho mohli vycvičiti ještě k větším výkonům. Obojí se jim podařilo.

Představte si na příklad 25 různých čísel, seřazených vodorovně i svisle v deseti sloupcích čtverce. Zkuste to, za jak dlouho si tato čísla zapamatujete tak, abyste je mohli opakovat vodorovně, svisle, šikmo, zpředu, zezadu atd. Když Dr. Finkelstein přišel na universitu, zapamatoval si čtverec za 17 a půl vteřiny. Světový rekord měl té doby jeden německý matematik, který si podobná čísla zapamatoval za 13 vteřin. Když však Dr. Finkelstein pobyl na universitě nějakou dobu, dokázal skoro neuvěřitelný výkon, když si čtverec zapamatoval za méně než devět vteřin.

Badatelé si vzali v tomto případě muže, který již měl vynikající paměť a udělali z něho světového rekordmana. Podařilo by se jim však totéž s průměrnými lidmi? Lépe řečeno, dovedli by zdokonaliti jejich paměť úměrně jejich dosavadním schopnostem? Vybrali si několik studentů, ze kterých si umínili udělat genie na objednávku. „H. W.“, jeden ze studentů, dosáhl po 74 hodinovém výcviků výkonů, které překvapovaly samé badatele.

Za jak dlouho si zapamatujete číslo 6247068459861932618322? Dr. Finkelstein si je zapamatoval za 4,43 vteřiny, tedy za dobu, která by vám nestačila ani, abyste si je přečtli. Ale „H. W.“ to dokázal za 4 37 vteřiny, překonav tak nejrychlejšího „učitele“ na světě.

Skoro stejně úžasné byly výkony ostatních studentů, kteří prodělali stejný trening. Badatelé úplně vyvrátili staromodní názor, že kdo má spatnou paměť, musí se s tím smířit, poněvadž se s ní již narodil a nemůže proti tomu nic podniknout.

Moderní psychologové se shodují v názoru, že skoro všichni z nás se mohou paměti „naučiti“ tak, že s ní dokáží výkony, o kterých se jim nezdálo.

Průměrný člověk zapomíná jména, tváře, fakta a čísla prostě proto, že ho nikdo nenutil k tomu, aby si je pamatoval. Vinu na tom má tedy nedostatek zájmu. Všimněme si úžasné paměti hercovy pro jeho úlohu, paměti šatnářky v hotelu, která vám bez lístku podá pravý klobouk a kabát, živých naučných slovníků ve veřejných informačních kancelářích, nezapomeňte však na to, že tito lidé si tím vydělávají na živobytí. Byli byste překvapeni sami, co dovede vaše paměť, kdyby na ní záležela vaše existence.

Edgar J. Smith, psycholog z Washingtonské university, vypravuje o rozvažeči mléka, který znal jména a adresy 3 000 zákazníků a věděl přesně, kolik který z nich odebírá mléka.

Jiní lidé dosahují překvapujících výkonů v paměti ze zájmu pro koníčka nebo prostě pro výkon sám. Známe písmáka, který se naučil bibli nazpaměť od první stránky do poslední. Jeden milovník klasické literatury se naučil nazpaměť všem dílům Homérovým. I když užitečnost takových výkonů je trochu pochybná, přece v některých případech přinesla nečekaný prospěch. Německý historik Barthold Niebuhr, když byl ještě zaměstnán jako účetní, ukázal v pravdě úžasnou paměť. Jedna z účetních knih byla zničena a Niebuhr napsal celou knihu znovu úplně zpaměti.

Jak tedy budeme postupovat, chceme-li si skutečně zlepšit svou paměť? Nejprve musíme vědět, jaký druh paměti chceme. Psychologové nám říkají, že paměť je konvenční hromadné jméno, které zahrnuje velkou řadu zřetelně odlišných schopností. Někdo na příklad dovede vyjmenovati všechny obyvatele státu Nevady jménem, jak to dovedl jeden z bývalých guver-

Besídka.

Inž. Alois Knotek:

Jak čert sloužil...

(Dokončení.)

Hospodář padl pánovi k nohám a skroušeně odcházel domů. Věděl, že nastává jeho konec, štěstí odletělo jako ptáček a přišla nesnesitelná muka. Jak možno přivésti na panský dvůr celou černou skálu, kdo ji naloží, vůz rozletí se jako chrastí, ani deset páru koní jí neutáhne.

Čert se tázal:

„Proč jste takový smutný?“

A hospodář vypravoval, za hlavu se chytal, vlasy rval celou hrstí.

„Nebuďte smutný, hospodáři,“ povídá čert, „už to nějak uděláme, aby bylo dobře.“

Druhého dne časně z rána, dříve nežli hospodář se probudil, svalil čeledín celou černou skalu na vůz a párem koní veze jako pírko. Hospodář vyběhl, jde při voze, všechno v pořádku. Pán dívá se z okna, očím svojím nevěří, opravdu vezou skálu! K neuvěření. Pán myslí, co s tou skálou na dvoře, ostuda pro mne přijde-li nějaký host. Křičí z daleka:

„Ne vez skálu na dvůr, zavalíš bránu“, ale čert jak by neslyšel jeho slov hrč! brána leží, vůz jede dále a zrovna před panským domem ho převrátí a skála leží jako se zemí srostlá. Pán zaskřípal zuby, pronesl hlasitě několik nadávek, ale přestal. Rozkaz jeho byl vyplněný. Druhého dne přišel znovu panský dráb, aby hospodář přišel.

Pan mluví: „Máš dobré koně a rozumného čeledína dovedeš na slovo poslouchati, to se mi líbí. S tou skálou jsi to provedl, ale nikoliv k mé spokojenosti, přijde čas, že bude nutno ji ze dvora zase odstraniti. Není to žádná ozdoba.

Nyní víš co je nového? Potřeba dřevo. Rozkazuji ti, abys do týdne vykácel ten starý les dubový, dřevo rozřezal a rozštípal na polena, v sáhy uložil a potom zavezl do hradu. Les vyčistil od pařezů a připravil na sázení nových sazenic. Žádnou pomoc ti dáti nemohu, všichni poddaní jsou v poli. Jak nevykonáš co ti nakazuji, ucítíš jak bič ti záda poškrábe! Pamatuj, že je robota!“

Hospodář se hluboko pánovi poklonil a povídá:

„Vaše milosti, potřebuji k takové práci nejméně sto lidí, sám s čeledínem toho nedokážu ani za půl roku.“

A milostivý pán se rozpřáhl a bil pěstí jako cepem ve stodole hlavu hospodáře a když se na podlahu svalil, kopal ho botou až krev tekla.

„To máš za to, že si dovoluješ svému pánovi odpovídatí. Nevíš, co to je panský rozkaz! Kliď se odsuď nebo tě dám psům roztrhat!“

Zle, hospodář se chytá za hlavu, vlasy hrstí rve.

Čert se zase ptá, proč tak smutný a uplakaný. Hospodář vypravuje, naříká, běduje. Čert se směje, počítá, do pondělka máme šest dní času, to potřeba jen časně z rána vstávati a pilně pracovati.

„Nebuď smutný hospodáři, už to nějak uděláme, aby to bylo dobře.“

Druhého dna hospodář ještě spal, když čert z chalupy vyšel. Zahvízdal si v lese, sekerou nad hlavou zatočil a do večera les vykácel, ani doubek nezůstal stát, aby se života těšil. Následující den duby rozřezal a do sáhů složil, třetí den dříví vozil, čtvrtý a pátý den pařezy vykopal, les vyčistil a šestý den k sázení nových sazenic připravil.

Divil se milostivý pán, radoval se hospodář, všichni lidé nedůvěřivě hlavou kroutili, co to může býti za čeledína, že takové zázraky dělá? K neuvěření a přece pravda. Hospodář mu mnoho neplatí, po ničem netouží, známosti s dívkami si nedělá, večer z domu nevychází, slouží svědomitě, pra-

nérů tohoto státu, a při tom pravidelně zapomíná na schůzky. Můžeme znát všechny formulky Einsteinovy teorie relativity, ale nevzpomeneme si, kam jsme položili přezuvky. Paměť pro výjevy pro hudbu, hlasy, tváře, to vše jsou věci od sebe naprosto odlišné.

(Pokračování.)

veden v dobrém pořádku. Podařilo se vzíti s sebou všechen válečný materiál a také množství průmyslových surovin. Republikánské sbory zabírají vymezenou linii na levém břehu řeky Cadagua a ovládají průmyslová a důlní pásma od čtvrti Burgena. Všechno obyvatelstvo Bilbaa se stěhuje z města.

Kronika.

Nepřijatá prosba o demisi vlády.

Jak oznamuje „Gazeta Polska“ dne 23. června premjer gen. Sławoj-Składkowski složil P. Presidentovi žádost o demisi vlády. Příčinou ustoupení vlády bylo jak praví ve své žádosti p. premjer: „případ nevykonání vůle P. Presidenta R. P. polským obyvatelem v záležitosti kultu národa pro Maršálka Piłsudského. Případ tento jest urážkou Majestatu Rzeczypospolitej a stal se v čase mého uřadování.“

Demise nebyla P. Presidentem přijatá

Bezprostřední příčinou demise byla samovůle krakovského metropolity, který přenesl rakev s pozůstatkami Maršalka Piłsudského z krypty sv. Leonarda do krypty pod věž Stříbrných Zvonů. Proti tomu to rozhodnuti protestoval Komitet uctění památky Maršálka Josefa Piłsudského a obrátil se na P. Presidenta. Na dopis P. Presidenta metropolita krakovský Sapěha odpověděl záporně.

Tento čin vyvolal spontánní protest a rozhorčení celé veřejnosti.

Slavné uvítání krále Carola v Polsku.

Dne 26. června v 16·30 hod. přijede rumunský král Carol do Varšavy. Krále doprovází korunní princ Michal, ministr zahraničních věcí Antonescu a suita 11 osobností. Na hranici polsko-rumunské ve Sniatyni vzdá králi poctu pluk horských myslivců. Dvě roty téhož pluku zúčastní se ve Varšavě oslavy, jež byla uspořádána na počest krále Carola. Za pobytu krále Carola ve Varšavě budou uspořádány dvě vojenské přehlídky, přehlídka pěchoty a přehlídka letectva. Král Carol bude slavnostně jmenován čestným plukovníkem 57. pěšího pluku, který ponese jeho jméno.

Král Carol a princ Michal odeberou se v průvodu P. Presidenta R. P. též do Krakova, aby se poklonili před hrobem Maršála Piłsudského. Pro návštěvu krále Carola byl upraven zámek Łazienki.

Valencie podává zprávu o vyklizení Bilbaa.

Ministerstvo obrany oznamuje: „Poněvadž Francovo vojsko zabralo výšiny, ovládající jih Bilbaa, a část města na levém břehu Nervionu musely republikánské oddíly vyklidit zcela město, aby nebyly odříznuty při ústupu po západní silnici. Ústup byl proveden v dobrém pořádku. Podařilo se vzíti s sebou všechen válečný materiál a také množství průmyslových surovin. Republikánské sbory zabírají vymezenou linii na levém břehu řeky Cadagua a ovládají průmyslová a důlní pásma od čtvrti Burgena. Všechno obyvatelstvo Bilbaa se stěhuje z města.

Baskická armáda se vzdala.

Třináct praporů baskických, mezi nimi také prapory motorisované policie a policie vojenské, složily zbraně. Proslýchá se dále, že pět praporů, které se zdržují v Portugalete, vyslalo vyjednavače na stranu Francovu, jak oznamuje zpráva z Vitorie.

Havasův zpravodaj oznamuje, že baskická armáda byla u Bilbaa úplně poražena. Oddíly Francova vojska pokračují nyní v metodické okupaci baskické provincie, při čemž narážejí pouze na malý odpor. V noci na včerejšek byly obsazeny vesnice Amurrio, Areta a Llodio u silnice z Bilbaa do Mirandy. Je to velmi důležitá průmyslová oblast. Francovo vojsko beze všeho odporu se zmocnilo nyní celého pásma severně Orduny. Je zajímavé, že v této oblasti vládní vojsko kladlo houževnatý odpor při bojích o Bilbao.

Francova letadla shazovala letáky nad Santanderem, ve kterých se obyvatelstvo vyzývá, aby se vzdalo. V proklamacích se vojákům a civilnímu obyvatelstvu vykládá rozsah vítězství nacionalistů, „jehož bylo dosaženo přes značný odpor, jejž obránci v posicích kolem Bilbaa vyvinuli.“ V letá-

---

cuje pilně, je vždy spokojený, poslušný, všechno v pořádku až na to, že po tři roky nikdo ho v církvi neviděl. Jak lidé na službu boží spěchají, to on si vždy nějakou práci najde, buď koně čistí nebo konopi na provaz krouti. Nikdo neviděl, že by se byl před prácí pokřižoval, ani při obědě nebo po večeři se křížem svatým neznamená, ale rychle od stolu odchází.

Zítra tomu budou plné tři roky, co vstoupil do služby. Odpykál svůj trest a vrátí se ku svým do pekla. Už otvíral ústa, aby hospodáři oznámil, že odejde, když otevřely se dvéře, stupuje panský dráb a volá hospodáře k milostivému pánovi.

„Chlape prokletý, mrcho zkažená, co to máš za koně, abych je nezničil, neumučil. Hned zítra z rána zavezeš mne do pekla!“

„Ach, milostivý pane, to půjde zle, nevím, na kterou stranu se dáti, neznám cesty do pekla, nikdy jsem tam nebyl a také nevím koho bych se zeptal.“

„Drž paštiku, hubo nevymáchaná nebo ti ji na věky zamknu. Jak můžeš svému pánoví a vládci odpovídati? Kudy cesta vede sám ti ukážu. Ráno o páté vyjíždíme!“

Pán chtěl jeho koně tak prohnati, aby na místě zdechli. Tak byl závistivý!

Čert si váže svoje věci do úzlíka. Hospodář mu mluví, že má milostivého pána ráno o páté závésti do pekla

Zaradoval se čert povídaje:

„To jest malá práce, cestu do pekla znám dobře, sám budu koně říditi v běhu. Ty sedneš vedle mne, až budeme za lesem vyskočíš s kozlíka, domů se vrátiš, dále budeš hospodařiti docela spokojně, nikdo tě více nebude týrati a mučiti.“

Ráno o páté stojí vůz i koně na dvoře hradu. Všecko se lesklo jako na parádu. Koně jen frčeli a krky natahovali. Milostivý pán usměvavě sedl a nakazoval.

„Pojedeš jako pět čertů, rovnou, přes všecko, já tvé koně naučím pána voziti.“

Čeledín přiskočil na kozlík k hospodářovi, vzal do rukou opratě, zašvištil bič v povětří a už to šlo rovně po polích, loukách, bažinách. Tu zvedal se do výše prach, země pod kopyty létala, koně bílou pěnou se obalili, tam zase vůz v bahnu zapadal a voda pána notně pokropila, hnalo se dále a dále. Za lesem čert rychlým pohybem svého hospodáře z kozlíka vyhodil, ani se na něho neohlédl a už to šlo dále jako bouře ohromná, až blesky lítaly a slunce se zatemnilo. Milostivý pán strachem úpěl, křičel, prosil, ale nic platno — cesta do pekla je horší než samo paklo.

V dálce už se černa temný hrad, brána dokořán se otvírá, aby na věky pohltila milostivého pána, který neměl milosrdenství s lidem těžce pracujícím, jen hrdost, zlost a chtivost sídlily v jeho srdci.

V pekle měli báječnou radost z tak vzácného hosta, sám luciper vypil na zdraví milostivého hosta kalíšek mocné kmínky a pánovi podal uctivě celý džbánek vitriolu, aby mu spálil vnitřnosti.

Hospodář se vrátil docela zdrav domů, měl jen starost jak to dopadne jestli už mu dá milostivý pán pokoj a nebude ho týrati tak nesmyslnými prácemi. Bůh uchovej od takové roboty!

Večer hospodář vyšel se na dvůr podívat. U zamknutých vrat stáli koně — vesele frkali, jeho vůz úplně čistý a u koní černý pes. Všecko v pořádku. Jen milostivý pán se nevrátil a čeledín — měl již vyslouženo.

Hospodář otevřel vrata, koně zavedl do staje, ohlíží se, volá — pes nebyl, jakoby do země zapadl...

Co se to stalo? Za týden lidé vypravovali po vsi, že opravdu milostivého pána čert zavezl na vždy do pekla.

A ten dobrý, pracovitý lid měl z toho báječnou radost.

cích se praví, že obrana Santanderu nemůže býti než „marným pokusem, který se neobejde bez krveprolití.“

Německo a Italie se vzdávají námořní kontroly.

Oznamuje se, že Německo vzdává se účasti na soustavě kontroly neintervence.

Rovněž Italie se vzdává účasti na soustavě koutroly neintervence.

V německé notě, která byla zaslána do Londýna, se praví mimo jiné: Protože vlady anglická a francouzská nejsou ochotny přistoupiti ani na ten nejmenší požadavek, to jest na demonstraci válečných lodí čtyř mocnosti, aby se tak projevila solidární energická výstraha, německá vláda s politováním musí prohlásiti, že mezi kontrolními mocnostmi chybí tento duch solidarity, duch, který je nezbytnou podmínkou k provádění společného mezinárodního poslání, a proto se německá vláda usnesla odvolati s konečn u platností svou účast na plánu kontroly.

Nový francouzský kabinet.

Nový francouzský kabinet sestavil Camile Chautempse předseda vadikálního klubu. Je to 102. kabinetem ve třetí francouzské republice. Kabinet má celkém 35 členů ministrů a státních podtajemníků. Z toho je 17 radikálních socialistů, 14 socialistů, 3 členové republikánsko socialistického sjednocení a jeden člen nezávislé levice, předák organisace „Mladá republika.“ Ve vládě je 25 poslanců, 5 senátorů a jedna osobnost mimo parlament.

Výměna vlády ve Francii.

Odstoupení vlády Blumovy má jistě tentokráte zvláštní politický dosah. Šlo o vládu zvláštního útvaru. Běželo o vládu „Lidové fronty“, v níž bvli zastoupeni i komunisté. A v čele této vlády byl muž, který po léta soudil každou francouzskou vládu, drže v ruce stránky programu socialistické strány a zákoník pravoplatných marxistických dogmat. Často byl již pozván k vládní součinnosti, vždycky odepřel převzít buď odpovědnost sám nebo jenom spoluodpovědnost. Až teprve loňského roku, když se utvořila „Lidová fronta“ a vyhrála ve volbách, teprve potom se ujal Blum utvoření vlády.

Budiž řečeno po právu a podle zásady věčnosti, že Blum jako předseda vlády ukázal vpravdě nečekané státnické schopnosti.

Bohudíky, bylo to zrovna zahraniční politika, kde Blum osvědčil věčnou ruku strážce výsostných zájmů Francie. Právem říkal, že by za něho nebylo prošlo obsazení Porýní německým vojskem tak hladce, jako tomu bylo za vlády Sarrautovy. Opravdový státnický talent dokázal však Blum v případě občanské války ve Španělsku. Uvažte jen, že ve Španělsku byla u vesla vláda Lidové fronty, tedy obdoba vlády francouzské. Proti této vládě generál Franco vyvolal revoluční povstání. Francouzská pomoc madridské vládě ležela takřka na rozevřené dlani. A přesto k takové pomoci nedošlo. Naopak byla to právě Francie, která prosadila zásadu nevměšování do věcí španělských a naprosté osamocení, isolaci občanské války. A jistěže je možno přičísti k dobru Blumovy vlády, že jejím vlivem i SSSR. podporoval madridskou vládu jen příležitostně. Tím byla Evropa uchráněna vzplanutí velkého požáru.

Krok k autonomii Podkarpatské Rusi.

Poslanecké sněmovně byla předložena počátkem června vládní předloha zákona, týkající se úpravy správních poměrů na Podkarpatské Rusi, této zanedbané, nejubožejší oblasti bývalého Uherska. Je to velmi důležitá předloha, kterou lze označiti za první etapu k definitivní úpravě autonomie Podkarpatské Rusi. Je třeba říci, že na znění návrhu zákona se čal. vláda dohodla s koaličními zástupci Podkarpatské Rusi. Zakon dává velkou moc do rukou guvernéra a čtyřiadvacetičlenné guberniální rady, která jest jakýmsi zárodkem příštího sněmu. Guvernér bude napříště rozhodovat o všech otázkách školství, náboženství po stránce veřejno-právní a o otázkách jazykových. Mimo to má velkou pravomoc téměř ve všech otázkách osobních.

Nová čs. zahraniční půjčka.

Poštovní spořitelna v Praze sjednala s finanční skupinou švýcarskou půjčku v částce 330 milionů Kč při poměrné nízké úrokové míře 4 proc. bez jakýchkoliv dalších výloh. Půjčka je uzavřena na dobu dvou let a poslouží v první řadě dalšímu posílení devisové zásoby Nár. banky.

Let bezpřistání z Ruska do Ameriky.

3 ruští letci přistali ve Vancouveru v Kanadě po 63 hodinovém letu.

Zvláštní zpravodaj listu „Daily Mirrore oznamuje z Vancouveru, že ruští letci při svém přistání byli velmi unaveni cestou. Zdůraznil, že doletěli velmi daleko na jih od Vancouveru, přeletěli město Eugéne v Oregonu, ale hustá mlha jim bránila ve viditelnosti a donutila je vrátiti se. Při letu nad ostrovem prince Patricka potkala je ledová bouře. Letci letěli 30 km jihovýchodně od severního pólu, kde byla velmi nízká teplota. Škalov potvrdil, že měli dostatečné množství pohonných látek k tomu, aby dosáhli Oakland, ale že byli nuceni pro mlhu se vrátiti. Protože kontrolní přístroje byly poslány do Washingtonu, letci nebudou věděti před zkouškou, kterou provede National Aeronautic Association, zda překonal světový vzdálenostní rekord.

Též v Maďarsku mládenecká daň.

Maďarský finanční ministr již oznámil, že od podzima bude zavedena v Maďarsku mládenecká daň. Předloha je již hotova. Dosud stávala již vlastně tato daň, avšak v nepřesném znění, bral se na ni pouze zřetel při vyměřování daně z příjmů.

V Německu bylo dále zatčeno osm evangelických farářů.

Reformovaný církevní list byl státní policií v Düsseldorfu zakázán. Při bohoslužbách vyznavačské církve bylo sděleno, že v uplynulých dnech bylo opětně zatčeno osm farářů. Někteří zatčení členové bratrské rady evangelické církve onemocněli a musili být dopraveni do vězeňské nemocnice v Moabitech. Říšský kancléř věnoval dva pětiramenné kříže nové vysvěcenému kostelu v Dortmundu-Löttinghausenu.

Pokus o atentát na mandžuského císaře.

List „Sinvenpao“ oznamuje z Charbinu, že 13. června byl spáchán atentát na mandžuského císaře Pujiho. Císař zůstal nezraněn. Dva útočníci uprchli, třetí byl zatčen.

Dopisy.

Závody a veř. cvič. v Moldavě I.

Volyňské sokolstvo má opět jeden svůj svátek za sebou v němž skládalo účty ze své práce.

V závodech konaných 20. VI. tentokráte na Moldavě poprvé v bratrském zápolu změřilo své síly několik družstev dorostenců, mužů, dorostenek avšak nastoupilo jen jedno družstvo žen (?).

Závod zahájil a řídil náčelník sok. župy Zahraniční br. Drahoš Sokol. Při společném rozstupu všech družstev k závodu br. Sokol vyslovil vřelý dík a uznání br. Martínkovi Václ. za práci, kterou vykonal jako okrskový náčelník z kteréhož stanoviska nyní ustupuje.

Závod všech složek měl poměrně rychlý průběh což bylo zásluhou dobrého řízení a soudců. Skončil o 14. hod. Po polední přestávce konalo se veřejné cvičení. Zahájil je starosta místní jednoty br. Dr. Doležal vhodným proslovem. Následovalo odevzdání jednotě v Mirohošti II. ceny získané v soutěži jednot o prvenství v sok. župě Zahraniční. (Státní stolní vlajka a 6 knih.)

Rovněž veřejné cvičení mělo rychlý spád. Těl. čísla předvedli dorostenky ze Zdolbunova a z Mírohoště, dále cvičili prostná dorostenci, dorostenky a muži, tito jen z jed. Moldava. Na nářadí cvičilo několik družstev mužů i obojího dorostu. Na hrazdě mirohošťské družstvo mužů jako celek nijak skvěle se nepředstavilo, rovněž i u Kvasilova jsme to jindy viděli na kruzích lepší, snad tu byla únava po závodě. Dobře však se zhostilo svého úkolu družstvo mužů jed. Straklov při cvičení na bradlech, rovněž dorost od tud dobře se tuží. Celkem o veřejném

cvičení nelze říci že bylo na výši jak by bylo žádoucno. Ale troufal bych říci, že to bylo naposledy a vůbec, že letošní rok je jakýmsi kulminačním bodem v úpadku našeho sokolstva po kterém toto opět se vrátí do nové intensivnější práce a bude kráčet za starým cílemc estou, kterou si samo tak krásně vyznačilo.

Nesmíme dopustit k tomu aby naše řady dále řídly ale naopak za každou cenu a okolností pracovat k tomu aby jednoty sílily, rostly a vydaly tak ovoce nejkrásnější. K tomu bude zapotřebí spolupráce všech a hlavně žen, které zajisté se opět k věci sokolské vrátí.

Nechť tento předsletovy rok je mezníkem v naši činnosti, abychom v příštím sletovém roce byli silni, úspořádaní a řádně připraveni na X. slet v Praze. Přeji k tomu mnoho zdaru a volám na shledanou o veřejném okrsku v Mírohošti! —ar—

Loučení s br. kazatelem A. Balabánem.

V neděli dne 13. června rozloučil se s námi dlouholetý pracovník na poli národním a církevním br. A. Balabán, kazatel slova Božího v Boratíně. Téměř deset let pracoval pro naši menšinu na Volyni. Byl dělníkem na národa roli dědičné jakých je málo. Byl zván na mnohá místa jako řečník slavnostní při různých příležitostech, neboť „uměl promluviti do svědomí" jak se vyjádřila jedna posluchačka v Rovně. Každý, s kým přišel do styku, musil ho míti rád. O jeho milé povaze a nezištné práci mužou vyprávěti naše obce: Boratín, Luck, Michajlovka, Rovno, Kupičov, Rožišče, Stavky, Ozerany, Sergejovka, Mirotín a mnohé jiné. Jak jsme ho měli rádi, bylo viděti v den loučení, na kterém brali podíl delegáti ze všech jmenovaných osad. On a jeho paní zapsali se zlatým písmem do srdcí našich. Těžké bylo loučení s obou stran. Kázání br. A. Balabána na rozloučenou založeno bylo na slovách Písma sv. 2. Kor. 13, 11: Naposledy, bratří, mějtež se dobře, dokonalí buďte, potěšujte se, jednostejně smýšlejte, pokoj mějte, a Bůh lásky a pokoje budeť s vámi. Odchází z příčin rodinných do Československa do ústavů sociálních v Myslibořicích na Moravě. My jej provázíme s přáním, aby svými vzácnými dary sloužil i tam ku prospěchu mnohých. Nezapomeneme nikdy nám milou rodinu Balabánovou. Co srdce pojí — hory nerozdvojí.

J. M. Tomeš

Ze Straklova.

Dne 16.VI. t. r. rozloučili jsme se s zesnulým p. Vladimírem Veselým. Odešla od nás tichá bytost, která vždy a všude vzorně konala své povinnosti. Odešel z našeho nejbližšího okolí vzácný občan a příkladný uvědomělý člen všech našich organisací. Zesnulý byl nám všem zářivým příkladem jak nutno konati povinnosti řádného občana. Obec to náležitě ocenila a proto byl jistou dobu jejím představeným. Každá dobrá věc našla uznání a podporu z jeho strany. Ačkoliv poslední leta již se nezúčastnil veřejného života, zlá a zákeřná choroba již delší čas hlodala jeho zdraví, pozůstal do poslehních okamžiků svého života vzorným křesťanem a občanem.

Po celou dobu existence naši sokolské jednoty (6 let) byl její přispívajícím členem, zůstával jí vždy věren. Měl nevšední porozumění a pochopení pro tu vznešenou idei i co majitel sálu — sokolovny vždy byl nápomocen jednotě. Uznáváme všichni, že tímto stvrdil lásku k sokolstvu, k naši mládeži, nedbal na to nepohodlí a jisté obtěžování, které takový zájem za sebou nese a dokud mu jen trochu zdraví dovolovalo vždy se živě zajímal o cvičení a vývoj naši jednoty.

Odešel pravý Čech. Přítomnost se mění ve strohou skutečnost a slavná minulost jako by odumírala před našimi zraky.

Nad rakví p. Vl. Veselého sešel se celý Straklov a okolí. Mnohé oko zaslzelo. Mnozí zatruchlili. Odešel vzorný občan a především dobrý člověk.

Pisatel onoho jménem sokolské jednoty rozloučil se s zesnulým a přál mu klidného spánku a odpočinku s ujištěním, že krásná památka o něm jako o vzorném členu a občanu pozůstane nadlouho mezi všemi námi.

Budiž mu rodná země lehká! Dojemně a velice pěkně se s ním rozloučil o. duchovní M. Ivaskov.

Alexandr Křivka.

Oznámení.

Ze Zdolbunová.

Mnozí rodiče venkovských skol se rozhodují k přestupu dětí do matičních škol příliš pozdě. Prospěch dítěte zvýšíme, když přestoupí ještě v niž-

byly výborně zaopatřeny a jemu samému zbylo tolik, aby mohl bezstarostně tráviti zbytek života.

Seznav z řeči Arturovy, že chce dvory pronajmout, pln účasti mu úmysl schválil, vykládaje, že vedení statku v režii se nevyplácí, že je příliš drahé a že pan baron udělá výborný tah, když všechny dvory šmahem pronajme a vedením záležitostí úředních pověří nadlesního, takže všichni hospodářští úředníci stanou se zbytečnými. Tato znamenitá rada naklonila Artura vrchnímu, v němž spatřoval starého, věrného služebníka.

„Pošlete inserát do novin, že pronajmu dvory," nařizoval vrchnímu, „a úředníkům napište výpovědi. Dáte jim odškodné ve výši půlletního služného a budu naráz zproštěn starostí."

„Věděl bych o dobrých nájemcích, kdyby vaší milosti snad vyhověli, bylo by ještě dříve po starostech," prohodil vrchní. „Starému Rosenfeldovi dochází v Rybníčkách nájem, a protože majitel chce statek vésti v režii, hledá něco jiného. Je to zkušený hospodář, má peníza a jeho dva zeťové také. Ti by našich šešt dvorů sami pronajali a aspoň by byla jistota, že mají potřebný kapitál, aby ho mohli do nájmu dáti."

„Rosenfeld, hm, mně se to jméno nelíbí.

půjdeš v duchu se mnou."

Budu tě provázet každou hodinu svými myšlenkami," povídala tiše. „Kdykoliv si vzpomenu na svůj život, vpomenu si také na tebe a pošlu ti pozdrav. A kdybychom se snad již nikdy v životě nesešli, kdyby někdo z nás zemřel, vzpomene si ten druhý, že tam nahoře čeká již naň dobrý přítel, který ho neopustí a který se naň těší."

Jejich ústa spojila se k dlouhému polibku a jako by oba cítili, že by zbytečnými řečmi porušili slavnostní hudbu svých duší, ruce si stiskli a rozcházeli se. Po několika krocích se Milada ještě jednou otočila, rozběhla se za Arturem a chytivši jeho hlavu do svých dlaní, do očí se mu podívala, políbení na ně vtiskla a již prchala od něho.

Musil se zastavit, aby opanoval své pohnutí a v téhle chvíli, bylo-li v jeho duši ještě něco nevyjasněného, váhal-li v něčem, již neváhal a nerozpakoval se. Životní cíl stál před ním a za tímto životním cílem chtěl jíti, ať již ho potká cokoliv. Když došel k zámku, viděl, že již kočár proň objednaný přijíždí. Chvátal tedy do svého pokoje a kvapně naházel do tlumoků vše, co bylo jeho soukromým majetkem. Mnoho věcí tu ještě zbylo a on zavolav vrátného nařizoval mu, aby vše složil a za ním poslal. Byl by rád ještě jed-

ších ročnících, učivo jest mu přiměřené. Zbavíme dítě i sebe bezradností, když nemůže prospívati.

Zápisy se konají ve Zdolbuvově v kanceláři školy každodenně po celou dobu prázdnin. Správa školy doporučuje návštěvu Zdolbunovské školy, která jest vzorně zařízea a vybavena nejmodernějšími pomůckami. Od nového školního roku bude do všech tříd instalováno radio.

Správa školy ve Zdolbunově

Z Mírohoště.

Sbor dobr. hasičů v Mírohošti pořádá dne 11.VII. t. r. slavnost 35letého trvání sboru v následujícím pořádku:

Hod. 8.—9. Vitání bratrských sboru
" 9.—11. Bohoslužba.
" 11 —11·30. Dekorování hasičů místního sboru.
" 11·30.—12. Předlidka sboru.
" 12.—14. Společný oběd.
" 14.—18. Veřejné cvičení míst. sboru a zábava.
" 20.— Taneční zábava.

Vstupné libovolné. O hojnou návštěvu prosí Výbor.

* * *

Husova slavnost bude se konati v neděli 4. července o 3. hod. odp. l. v evangelickém chrámu Páně naproti státního gymnasia v Rovně. Na programu je přednáška na téma: „Čím je nám Hus v dnešní době“, básně příležitostné a sborové zpěvy.

Zveme všechny k hojné účasti na této slavnosti ku poctě největšího Čecha a Kostnického Mučedníka.

J. M. Tomeš,
kazatel.

Z Chmelného trhu.

CHMEL.

Žatec 19.VI.

V uplynulém týdnu byla na Žateckém trhu chmelném zvýšená poptávka a týdenní obrat dosáhl výše 600 centů. Kupovány převážně střední chmele a dobré střední chmele v rámci 450 až 650 Kč a pak ojedinělé nejlepší druhy, jež dosáhly až Kč 875·—. Dnešní cenový rámec žateckého chmele pohybuje se v rozpětí

Kč 450·— až Kč 850· za 50 kg.

Veřejná známkovna chmele v Žatci ověřila a vyexpedovala dodnes 74.750 žoků v čisté váze 172.8ı7 centů à 50 kg žateckého chmele sklizně 1936.

Stav chmele je všeobecně příznivý. V důsledku příznivého počasí dosáhl vzrůst chmele průměrně 3/4 až celé výše konstrukce, v mnohých chmelnicích přerůstá i přes. Z některých obcí byl již hlášen květ chmele, což na nynější dobu budí podiv. Ze škůdců chmele počíná se vyskytovati sviluška, nebezpečí peronospory trvá dále a opatrní pěstitelé již proti ní stříkali. Mšice skoro zmizela. V předcházejícím týdnu se dostavily v různých částech oblasti deště s krupobitím, které mnohé chmelnice značně poškodilo.

214.

nou strýci ruku stiskl, přemohl se však a vstoupil do kočáru.

Kdyby se byl podíval nahoru, byl by viděl tetu za záclonou přikrčenou, sledující jeho odjezd. Snad bylo lépe, že ji neviděl a že si neodnášel z Červené posledni rušivý tón. Pohnutí ho zalilo, když vyjel z parku a když si vzpomněl, že odjíždí navždy s tohoto místa, které se mu stalo druhým domovem. Ale kdo ví, co mu příští léta přinesou, jaké obraty se stanou, bude-li ho bolet, co nyní ho bolí. Teď není čas ke vzdychání, teď dlužno, aby se vážně chopil práce a začal pomýšlet, jakým způsobem by uspořádal své hmotné poměry. Byl hodně dlužen a co bylo nejhoršího, tyto dluhy nehrozily mu tak svou výší jako svým uspořádáním. Měl starého vrchního správce, který dle jeho zdání neměl ani potřebných vědomostí, ani potřebné energie, aby byl zavedl nějaký pořádek, aby zvýšil příjmy panství, aby udržel statek. Šetřil v maličkostech, nechávaje velký zisk unikati. Nedával ve dvořích i na zámku konati malé opravy a teď hrozily ohromné výdaje.

Pronajme vše, umiňoval si cestou. Nájem ze dvorů stačí na amortisaci dluhů a příjem z lesa bude náležeti jemu. Vrchního správce propustí, beztoho má soukromé jmění, ponechá si jediného úředníka a hned tím

215.

ubude mu mnoho vydání. Než dojel do Ředhoře, již jeho živý temperament smířil se s hmotnými poměry, ano shledával je dokonce velmi příznivými. Jen co si to trochu uspořádá, hned se bude ženiti. Milada je velmi skromná. nebude žádati mnoho peněz a pro několik prvních roku bude pro oba dobře, když se doma uzavrou a mezi lidi nepůjdou. Milada se trochu ostřílí, veřejnost si na ni zvykne a později ji bez námitek přijme.

V Ředhoři nebyl očekáván a jeho příjezd vzbudil v první chvíli zmatek. Jedno zámecké křídlo, které bylo nejzachovalejší a které obvykle obýval, bylo sice zařízeno, ale teď tam ležela spousta prachu, pokoje nebyly větrány a vrátný byl opilý. Nesa s sebou s Červené hněv, bez milosti ho vyhnal a když přišel vrchní zpříma mu povídal, že takové hospodářství již déle nestrpí a udělá radikalní změnu. Vybídl ho, aby se ohlížel po jiném místě a žádal, aby mu předložil seznam všech hospodářských úředníků s poznamenáním, jak dlouho na statku slouží a jak jsou schopni.

Vrchní nezdál se býti náhlými přáními svého velitele překvapen. Jak Artur hádal, pamatoval včas na sebe a beztoho chtěl v nejbližší době odejíti na odpočinek, aby užil přičinění mladých let. Děti měl jen dvě, ty

Adresa redakce a administrace: Kwasiłów na Wołyniu. Tiskne a vydává Vydavatelství a tiskárna „Hlas Volyně“ spol. s r. o. Odpovědný redaktor V. Perný. Roční předplatné 10 zl., čtvrtletně — 3 zl. Do zahraničí o 2 zl. 50 gr. ročně více. Cena inserátu: vel. 1/12 zadních stranek 6 zl. za jednou. V předu o 50% dráže. Při delší inserci značná sleva.